

ФРАНСОА АНДРО, ПРЕТСЕДАТЕЛКА НА МЕЃУНАРОДНАТА УНИЈА НА ИЗВРШИТЕЛИ

Балансот помеѓу правата на должниците и на доверителите е секогаш актуелен предизвик

Главниот предизвик на извршувањето во моментот, на кој ние секогаш акцентираме, е пронаоѓањето на баланс помеѓу правата на должниците и правата на доверителите. Пронаоѓањето на тој баланс е оној суштински предизвик кон кој треба да се стреми современото извршителство, вели претседателката на Меѓународната унија на извршители, Франсоа Андро. Во таа насока, Андро додава дека всушност и главната цел на Меѓународната унија на извршители е да промовира независни и добро образовани извршители, кои ќе работат според принципите на хармонизираното извршителство на глобален план.

Нашата унија досега има 88 члена и таа постои веќе 69 години. Главната цел на Меѓународната унија на извршители е да промовира независни и добро образовани извршители. Во таа насока, на меѓународен план, на извршителството му е потребна хармонизација. Таа е клучна поента во сегашното време на глобализација. Имено, со самата глобализација се наметнува и потребата за хармонизација. Во таа смисла, ние како Меѓународна унија на извршители, а повикнувајќи се

на принципите на извршителската професија, сакаме да постигнеме универзални стандарди и вредности, односно да постигнеме еден унифициран заеднички јазик на извршителите на глобално ниво. Почнувајќи од таа идеја, ние работиме на тоа практично да се унифицираат и хармонизираат системите на извршување што постојат на глобален план. Тоа значи тие прифатени принципи и практики како дел од едно модерно право да функционираат во постојните правни системи на државите. Кога ваквите наши идеи и работа ги претставуваме пред меѓународните институции, како што е на пример Европската комисија, тие се многу ентузијастички расположени во врска со овие наши замисли и нивното тековно практично спроведување - вели Андро.

Истакнувајќи ги предизвиците на современото извршителство, Андро посочи дека Меѓународната унија секогаш инсистира и акцентира на пронаоѓањето баланс помеѓу правата на должниците и правата на доверителите. Пронаоѓањето на тој баланс, додава Андро, е оној суштински предизвик кон кој

треба да се стреми современото извршителство.

- Значи, извршителот е, така да илустрирам, како акробат што оди по жица и кој мора внимателно да го наоѓа балансот, тоа е мошне важен и темелен принцип за професијата, на кој мора многу да се внимава. Во таа насока, извршителот мора да ги почитува правата на извршителот и правата на доверителот. Ние сме единствениот и последен линк помеѓу должникот и доверителот, но исто така треба да се нагласи дека ние сме единствениот линк не само помеѓу должникот и доверителот, туку и нивниот линк што води до правдата. Не може да постои ефектуирање на правдата и воопшто на целите на правосудниот систем без постоењето на извршителите. Остварувањето на тие цели значи и доследно почитување и применување на правната сигурност, што, пак, е во интерес на граѓаните. Само низ таа слика може да се согледа вистинската улога на извршителите во општеството, во современиот свет и во современото право, истакна претседателката на Меѓународната унија на извршители.

Во контекст на перспективите на современата извршителска професија, Андро ја оценува работата на македонската комора на извршители како мошне успешна.

- Би сакала да ги охрабрам македонските колеги и понатаму успешно да работат. Македонската комора на извршители е многу активна и има одлични резултати, кои се за пофалба. Комората на извршители учествува во голем број проекти, а исто така учествува и во многубројните реформи што се однесуваат на извршувањето, а првенствено се однесуваат на законските подобрувања во тој поглед. Ваквиот проактивен пристап на Комората, кој се согледува во учеството на значајни проекти и реформи, е најдобриот начин да се работи за доброто на својата професија, а со тоа, секако, и за ефикасноста на правниот систем, што, пак, од друга страна, е во интерес на граѓаните и на деловните субјекти. Мојам да кажам дека македонската комора на извршители во таа насока има еден позитивен и креативен пристап и треба така да продолжи - истакнува претседателката на Меѓународната унија на извршители.

Правни ризици и предизвици

Комората на извршители како дел од чествувањето на десетгодишниот јубилеј одржа меѓународна конференција на тема „Актуелни правни ризици и предизвици во извршувањето“, на која присуствуваа и учествуваа највисокото раководство на Меѓународната унија на извршители, претседателите на регионалните комори на извршители, претставниците на македонското правосудство и релевантните државни институции, како и претставниците на извршителската и академската заедница.

Конференцијата ја отвори претседателот на комората, Зоран Петрески, кој го нагласи значењето на регионалната соработка, а во контекст на заедничките гледишта за современите правни ризици и предизвици во извршувањето. Во таа насока, фокусот на меѓународната конференција беше ставен на актуелните правни ризици и предизвици во извршувањето, од глобален, регионален и домашен аспект, за што беа презентирани опсежни излагања, со практични теоретски анализи и аргументации.

Главниот предизвик за извршувањето во моментот, на кој ние секогаш акцентираме, е пронаоѓањето на баланс помеѓу правата на должниците и правата на доверителите. Пронаоѓањето на тој баланс е оној суштински предизвик кон кој треба да се стреми современото извршителство - истакна во своето излагање Франсоа Андро, претседателка на Меѓународната унија на извршители, која говореше за Глобалниот кодекс за извршување.

Таа истакна дека Глобалниот кодекс е алатка за добровладение и воспоставување ефикасен систем, ефектуиран преку пронаоѓање заеднички универзален јазик во областа на судството и извршителството. Овој кодекс, рече Андро, наоѓа еден нов баланс меѓу должникот и доверителот, а значаен е не само по нормативното туку и по економското значење. Затоа што економијата не може да се развива без извршителството. Оттука, подвеле Андро, глобалниот кодекс е и вистинска алатка за развојот

на економијата.

Радица Лазаревска-Героска, државна советничка во Министерството за правда, говореше за Водичот кон добри практики во извршувањето на Советот на Европа. Лазаревска-Героска истакна дека делегирањето на спроведувањето на извршувањето во надлежност на извршителите, грижата за странките целосно да го разберат процесот на извршување, обезбедувањето ква-

литет на постапките за извршување и промовирањето на употребата на заедничка правна терминологија за извршување се основните услови за квалитетно и правично извршување што ги промовира Водичот.

За клучните измени во новиот закон за извршување говореше Арсен Јаневски, редовен професор на правниот факултет „Јустинијан Први“. Јаневски истакна дека идејата

за новиот закон за извршување е потекната од Комората на извршителите, за да се создадат поквалитетни законски решенија и да се надминат слабостите што се детектирале низ практиката.

- Со новиот закон се сака системот за извршување да се подобри и да се обезбеди брза и економична постапка, како и да се пополнат празнините што ги имаше стариот закон, а сето тоа во насока на зајакнување на

правната сигурност - рече Јаневски.

За актуелните правни ризици и предизвици во извршувањето од регионален аспект говорела Александра Трешњев, претседателка на Комората на извршители на Република Србија; Теди Малавечи, претседател на Комората на приватни извршители на Република Албанија; Иван Петровиќ, претседател на Комората на извршители на Република Црна Гора; и Емине Шерифи, претседател на Комората на приватни извршители на Република Косово.

Заеднички е заклучокот на претседателите на коморите дека суштинските предизвици на извршителите од регионот се да се почитуваат и применуваат принципите на современата извршителска професија, извршителите да бидат вклучени во реформските процеси на правосудствата и во таа насока да биде заштитен нивниот професионален интегритет, а наедно и правната сигурност како услов за функционирање на правната држава. Регионалната соработка и градењето партнерски однос на субјектите со извршителите се едни од предизвиците на извршувањето што ги истакнаа претседателите на регионалните комори на извршители.

Јос Уитгдехааг, прв квестор на Комитетот на Меѓународната унија и правен консултант на Холандија, имаше мошне корисно излагање за правната положба, заштитата и протоколите за безбедност на извршителската канцеларија.

- За успешно да функционира едната извршителска канцеларија потребно е да се применуваат професионални стандарди и правила, но исто така треба да се знае и како да се управува со ризиците, особено во поглед на безбедноста на извршителот - нагласи холандскиот правен консултант.

Во завршниот дел од конференцијата следуваа пленарна дискусија и усвојување на заклучоци, на која имаше конструктивна и инспиративна дебата во врска со голем број прашања што се однесуваат на перспективите на извршителската професија.

Глобален кодекс на извршување

На меѓународната конференција „Актуелни правни ризици и предизвици во извршувањето“ посебен акцент беше ставен и на Глобалниот кодекс на извршување. Кодексот, чија идеја е хармонизација на извршувањето во глобални рамки, се однесува на принципите што мора да се применливи во различни постапки, за принципите на извршувањето да бидат препознатливи на универзално ниво.

Глобалниот кодекс го прави можно модернизирањето на извршната постапка, нејзиното приспособување на тековните економски и социјални проблеми, а во согласност со принципот на правичност и човековите права. Кодексот промовира нов баланс

помеѓу правата на доверителите и должниците, современи концепти во извршувањето и чекори кон новите технологии за модернизирање на извршните дејства.

Правото на ефективно извршување на извршните исправи, се вели во кодексот, е фактор на развојот во општествено одговорната светска економија. Не постои држава брз право ниту право без судии, а нема пресуда без судски извршители, се нагласува во кодексот, кој е резултат на континуираните напори на Меѓународната унија на извршители и нејзиниот научен совет, составен од видни светски експерти од сферата на професионалното извршување.